

Donostian, 2011ko maiatzaren 27an

Urrutia, Andres, euskaltzainburua,
Kintana, Xabier, idazkaria,
Lizundia, Jose Luis, diruzaina,
Sagarna, Andoni, Iker sailburua,
Iñigo, Andres, Jagon sailburua,
Aleman, Sagrario,
Arejita, Adolfo,
Azkarate, Miren ,
Coyos, Jean-Baptiste,
Goenaga, Patxi,
Haritschelhar, Jean,
Lakarra, Joseba,
Larre, Emile,
Oihartzabal, Beñat,
Peillen, Txomin,
Salaburu, Pello,
Sarasola Ibon,
Torrealdai, Joan Mari,
Uribarren, Patxi eta
Videgain, Xarles eta

Joseba Zabaleta, kudeatzailea,
Erramun Osa, idazkariordea,
Mikel Gorrotxategi,
Patxi Galé,

Alfontso Mujika,
euskaltzain urgazleak
zegozkien gaietan.

Ezin etorriak eta ahalak: Aurelia Arkotxak, ahala Miren Lourdes Oñederra edo Xarles Videgaini; Bernardo Atxagak, ahala A. Urrutiari; Miren Lourdes Oñederrak, ahala Aurelia Arkotxa edo Miren Azkarateri; Patxi Salaberrik, ahala Andres Iñigori; Ana Toledok, ahala Mikel Zalbideri; Patxi Zabaletak, ahala Andres Iñigori; Mikel Zalbidek, ahala Andres Urrutiari.

Batzarra goizeko 9,14an hasi da Gipuzkoako Diputazioaren Jauregian, ezkerreko zutabearen ageri diren euskaltzainak bertan direla.

0.1. Agurra eta hasierako oharrak: Euskaltzainburuak, bilduak agurtu ondoren, jasoriko ahalak adierazi ditu.

0.2. Aurretiko ohar gisa, biltzarra goizeko 11,30ak arte izanen dela gogoratu du euskaltzainburuak. Gero, *Hiz-*

kuntza Atlasaren III. tomoaren aurkezpena egiteko, euskaltzain guztiak Victoria Eugenia Antzokiko Club aretora joanen dira. Ondoren Bazkaria izango da, Okendo jatetxean.

0.3. Zorionak hautatuei: A. Urrutiak, halaber, Miren Azkarate eta Patxi Zabaleta euskaltzainei zorionak eman dizkie, azken hauteskundeetan batak Donostian eta besteak Nafarroan lortu dituzten emaitzengatik; kasu bietan, segur da hautapen horiek euskararen aldeko aurrerapausoak izanen direla.

1. Aurreko akta (2011-03-25) onartzea. Ez da oharrik jaso eta, beraz, aurreko batzarraren akta ontzat eman da. J. L. Lizundiak, ordea, aita Lino Akesolo karmeldar eta euskaltzain urgazlearen omenez Diman, apirilaren 15ean, arratsaldean egin zen Ageriko bilkuraren akta ere aurkeztu beharra gogoratu du.

2. XVII. Barne Jardunaldietako (2011-03-25) akta onartzea, hala erabakiko balitz. Ez da oharrik jaso eta, beraz, akta ontzat eman da.

3. Onomastika.

3.1. Euskal Herriko ibaien izenak (IX) zerrenda onartzea.

A. Iñigok hitza hartu eta zerrenda horri buruz ez dela oharrik heldu azaldu du. Beraz, Euskal Herriko ibaien IX. zerrenda onartu da.

3.2. Iparraldeko erreka izenak (III) zerrenda aurkeztea. Ondoren, A. Iñigok hitza Patxi Galéri eman dio, beronek «Iparraldeko erreka izenak III.» zerrenda aurkeztu dezan. Ibai-erreken mapa eta izen bakoitzari buruz bilduriko dokumentazioa azaldu du, kasu batzuetako ohar eta berezitasunekin.

Izen horien erabilera dela eta, Patxi Uribarrenek esan du, kanpora begira, ibai handienak mapa nagusietan agertzeko direnez gero, horien izenak bereziki markatu beharko lirakeela, erabiltzaileen mesedetan. P. Galék eskaria kontuan hartuko duela erantzun dio, nahiz eta, bere ustez, zein ibai den nagusi eta zein ez erabakitzea batzordeari ez dagokion, hori beste batzuen egitekoa baita.

Gai berari buruz, J.L. Lizundiak ondokoa azpimarratu du, batzordeak ibaien zerrendak modu konbentzionalean egiten dituela, gero, gizartearen erabilera izen bakoitzak, berez edo erabilera bereziagatik, modu konbentzionalean izan dezakeen garrantzia kontuan hartu gabe. Bestetik, X. Videgainek, Jacques Cazabonek egingako lana eskertu, eta kasu batzuetan izandako zalantzak aipatu ditu.

Zerrenda honi buruzko oharrak ekainaren 20rako bidali behar direla gogoratu du A. Iñigok.

4. Exonomastika.

4.1. **Irak, Jordania eta Egiptoko toponimia onartzea.** J.L. Lizundiak adierazi duenaren arabera, martxoko bileran aurkezturiko zerrendari ez zaio oharririk egin, eta beraz, Irak, Jordania eta Egiptoko toponimoez aurkezturiko izen-zerrenda ontzat eman da.

4.2. **Ipar Afrikako Toponimia: Libia, Tunisia eta Aljeriako toponimia. Araugaia aurkeztea.** J.L. Lizundiak hitza A. Mujikari pasatu dio, Ipar Afrikaren erdialdeko toponimoak aurkezteko. Beronek azaldu duenez, horko geografi izen nagusiak hautatzeko, geografiaz gainera, gure aspaldiko bizimoduan garrantzi berezia izan duten beste ezaugarri batzuk ere hartu dira kontuan, hala nola historia, ekonomia, turismoa, gizarte- eta gerra-gorabeherak etab. Jakina, bertako hiriburu, hiri nagusi eta ezaugarri geografiko nabarmenenak ahantzi gabe. Izenok biltzeko iturritzat, ohiko bideez gainera, *Herria* astekaria, iparraldeko aldizkariak eta bertako idazleen idazlanak aipatu ditu, J.L. Davant eta Tx. Peillenen izkribuak bereziki. Oharrak ekainaren 20rako bidali beharko direla gogoratu da.

5. **Hiztegi Batuko bigarren itzuliko k-z tarteko sarrerak, egindako ekarpenak aztertu eta erabaki.** A. Sagarnak azaldu du zerrenda horretako zalantzarako hitz batzuetan erabili den prozedura, ahalik eta bikoiztasun kasu gutxien uzteko. Jokabidea, oro har, munduko gainerako hiztegi arau-emaileena bezalakoa izan da. Ohargileengandik 39 proposamen jaso dira, eta horietatik 12 kontuan hartu izan dira: *kaisar*, *kartier* (Beh. marka kendurik), *kaseta*, *kuka*, *kutx* ala *pil*, *laburbide* (g. er. marka kendurik), *lurruntz*, *lurtadura*, *pleit* eta *ugazalaba* onartuz. Beste batzuk hurrengo itzulian aztertuko dira.

X. Kintanak ohar bat egin du, bere proposamenez *Notonecta* generoko intsektu bati jarri zitzaion izenari buruz, *urakar* delakoaz. Izan ere, horren barne-forma *uraker* da («uretako akerra» alegia, intsektuak igerian egiteko dituen bi hanka luzeak akerraren adar luzeekin konparatzen direlako) eta horrela deitzen zaion tokiko euskara berezian, Nabarnizen, Gernika aldean, bertan euskara orokorreko «akerra»ri *akarra* esaten zaiolako. Proposaturiko aldaketa onartu da.

J.B. Coyosek galdetu du ea ez ote litzatekeen halaxe utzi behar. B.Oihartzabalek azaldu dio, era horretako kasu gardenetan, euskara batura iragatean, ohikoa izaten dela hitz dialektalek «batasunerako bide-saria» delakoa ordaindu beharra, homologatze eta arautzearen onerako. Salbuespenak, noski, deiturak eta toponimoak lirarteke.

A. Sagarnak, hitz batuen zerrenda osatze-bidean, batzordea jada o letraraino heldua dela azaldu du. I. Sarasolak, informazioa osatzeko, ondokoa gaineratu du:

prestatzen ari dena hiztegi arauemailea den aldetik, definizioetan ez dela gehiago *hobe* gisakorik jarriko, eta berba bakoitza beste batekin definituko dela.

A. Urrutiak, bestalde, Euskaltzaindiak bitariko hiztegi-lanak egiten dituela gogorarazi du, hots, euskalki guztietako ondarea biltzen duten hiztegi orokorrak eta hizkuntza atlasak, batetik, eta forma estandar eta batuak finkatzera lagundu nahi duten hiztegi arau-emaileak, bestetik. Hortaz, esandako aldaketekin, osoko bilkuran aurkeztu den zerrenda onartu da.

6. XVII. Barne Jardunaldiak.

6.1. Plan estrategikoaren ildo nagusiak berretsi. Ez da aldatzeko oharririk heldu eta, beraz, Plan estrategikoaren ildo nagusiak berretsi egin dira.

6.2. Barne-erregelak onartzea. Era berean, barne-erregelai buruz, ez da oharririk heldu eta, horretara, barne-erregelen aldaketa-proposamena ere onartu da.

7. Esku artekoak

7.1. Xabier Gereño eta Jose Antonio Arana Martijaren heriotzaz.

Euskaltzain bi hauen heriotza dela eta, Euskaltzaindiak honako erabakiok hartu ditu:

- a) Xabier Gereñoren hilberri txostena J.L. Lizundiak, Euskaltzaindiko diruzainak (X. Gereñok Euskaltzaindian egin duen ekarpenaz) eta X. Kintanak (diskogintzan eta literaturan egindakoaz) prestatzea.
- b) Jose Antonio Arana Martijaren hilberri txostena J.L. Lizundiak (J.A. Aranak Euskaltzaindian egindako ekarpenaz), Joan Mari Torrealdai (bibliografian egindakoaz) eta Begoña Aranak (musika arloa egindakoaz) prestatzea.
- c) Jose Antonio Aranaren alargunaren eta Fernando Mendizabalen senideen eskerrak jaso ditu Euskaltzaindiak.

7.2. Euskaltzaindiko Bibliotekari berriaz

Arautegiaren 14. artikulua dioena betetzeko, hots, Euskaltzaindiko Bibliotekaria Azkue Bibliotekako batzordearen buru izango delakoa, Zuzendaritzak Joan Mari Torrealdai proposatu du eta proposamena onartu egin da.

7.3. Argitalpen batzorderako euskaltzain bat proposatzea

Argitalpen batzordeko bi euskaltzainetatik bat, J.A. Arana Martija, hil denez gero, zuzendaritzak, horren orde, beste bat proposatu du, Miren Azkarate Villar. Osoko batzarrak holaxe onartu du.

7.4.- Espainiako sari ezberdinetarako epaimahaikideak proposatzea.

Lehenik, mahaikideak izendatzeko oinarrizko arauetako bat aldatua dela jakinarazi da, gizonezkoek eta andrazkoek kopuru berbera izan dezaten. Horretara, honako lagunak proposatu ditu Euskaltzaindiak, Literatura Batzordearen iritzia kontuan izanda:

- Premin Nacional de las Letras Españolas: Miren Azkarate eta Xabier Kintana.
- Premio Nacional de Literatura: Jon Kortazar eta Amaia Iturbide.
- Premio Nacional de Poesía Joven «Miguel Hernández»: Angel Erro eta Franziska Arregi.
- Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil: Javier Rojo eta Itziar Zubizarreta.
- Premio Nacional de Literatura (Narrativa): Sebas García eta Mari Jose Olaziregi.
- Premio Nacional de Literatura (Ensayo): Patri Urkizu eta Rosa Miren Pagola.
- Premio Nacional de Literatura (Literatura Dramática): Karlos del Olmo eta Aizpea Goenaga.
- Premio Nacional a la Mejor Traducción y Premio Nacional a la Obra de un Traductor: M. Lourdes Oñederra eta Patxi Goenaga
- Premio Nacional de Periodismo Cultural: Arantxa Urretabizkaia eta Antton Aranburu

7.5. Diruzaintza

7.5.1. BBK: izenpetutako hitzarmenari esker jasotako baliabideekin, ikerketan dabilzan teknikarien soldatak egokitu dira, 2010ean ordaindutako kopuruetara iritsiz.

7.5.2. TOLARE: A. Sagarnak obren egoeraz informazio laburra eman du.

7.5.3. EAEko hitzarmenaz. Herri-aginteekin Euskaltzaindiak daukan hitzarmenaren jarraipen batzordearen berri eman du J.L.Lizundiak.

7.6. Etxepare Institutuarekiko hitzarmena. Horren bitartez, Institutuak eta Akademiak beren ikerketa-ondareak erabiltzeko aukera emango diote elkarri, eta baterako argitalpenak sustatzeko eta beren biblioteketako euskal funtsak baliatzeko prozedurak ezarriko dituzte. Era berean erakunde biak euskara Euskal Herritik kan-

pora bultzatu, sustatu eta ikertzeko lanetan arituko dira elkarrekin eta jardunaldiak eta ikastaroak antolatuko dituzte. Elkarrentzat interesgarri gerta daitezkeen lanak eskurarazten ere ahaleginduko dira. Bi erakundeak lankidetzako politika bultzatuko dute, elkarrekin ikastaroak eta eraginez. Halaber, Etxepare Institutuak Euskaltzaindiaren arauak, izendegiak eta erabakiak indexatu eta bere jarduera-esparruan ezagutarazteko ahaleginak egingo ditu.

7.7. Leioako udalarekiko hitzarmena. Euskaltzaindiko Onomastika Batzordearen gidaritzapean landu duen eta 259 orrialde inguru dauzkan *Leioako lekuzenak* deritzon liburua argitaratzea da hitzarmen honen helburua. Leioako udalak, horretarako, 10.920 euroko ekarpena egingo dio Euskaltzaindiari. Liburua 2011. urtearen barruan argitaratuko da.

7.8. Bilboko udalarekiko hitzarmena. Euskaltzaindiak hitzarmena sinatu du Bilboko udalarekin. Akademiak bere Egoitzako zerbitzuak eta azpiegiturak eskainiko ditu kultur hedapeneko era guztietako ekintza, ikastaro, hitzaldi, erakusketak, liburu-aurkezpenak, prentsaurrekoak etab. bideratzeko. Era berean, Bilbon 1953-1982 artean argitaratu zen *Anaitasuna* aldizkaria, bilaketak errazteko, digitalizaturiko testuei funtzionalitate gehiago erantsiko dizkie Akademiak. Bide beretik, 2011 urteko Bilboko Liburu Azokan, *Euskera* agerkariaren 90. urteurrenari buruzko erakusketa prestatuko du Euskaltzaindiak Bilboko Udalarekin elkarlanean. Ekintzotarako Udalak 20.500 euroko laguntza emango dio Euskaltzaindiari.

7.9. Ahoskera lantalde suntsikorra sortzea. Eusko Jaurlaritzako EIMAtik Ahoskera izeneko txostena etorri da, idatzia aztertu eta irizpen proposamena prestatzeko. Horretarako ahoskera lantalde suntsikorra eratu da. Lantalde suntsikor hau sortzea Plan estrtegikoan jaso da. Horren osakidetzat pertsona hauek proposatu dira: Burua: Miren Lourdes Oñederra. Idazkaria: Oroitz Jauregi. Kideak: Agurtzane Elordui; Irantzu Epelde, Pilartxo Etxeberria; Jason Salaberria. Lantalde suntsikorra eratzea eta kideak onartu dira.

7.10. Kudeatzailearekiko lan-harremanak. Bera kontratatu zenetik jada urtebete iragan delarik eta bere betekizunak espero zenez konplitu dituzenez gero, Joseba Zabaletaren, Euskaltzaindiko kudeatzailearen, lan-harremanak finkatu eta 2012ko abendura arte luzatzea erabaki du Zuzendaritzak, hots, bere agintaldia amaitu arte.

8. Azken ordukoak.

8.1. Atlasaren aurkezpena eta bazkaria. Buruak hitza idazkariordeari emanda, Osak gogorarazi du, batzar honen ondoren, euskaltzainek Victoria Eugenia Antzo-

kiko Club aretora joan beharko dutela, Hizkuntza Atlasaren III. tomo argitaratuaren aurkezpenerako.

8.2. Datorren Batzarraz. Ekainean ez da osoko bilkurarik egingo. Halere, ekainaren 25ean, Maulen, han euskararen eguna ospatzen den egun berean J.B. Coyosen sarrera hitzaldia izango da herriko zineman, goizeko 10:30ean. Ondoren, bazkaria izanen da Altzürükün.

Biltzarra 11,10ean amaitu da

Andres Urrutia Badiola,
euskaltzainburua

Xabier Kintana Urriaga,
idazkaria